ЯДЕРНА ФІЗИКА

NUCLEAR PHYSICS

УДК 539.17

https://doi.org/10.15407/jnpae2019.04.375

О. В. Бабак*, В. П. Михайлюк

Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ, Україна

*Відповідальний автор: avbabak@gmail.com

РОЗЩЕПЛЕННЯ ДЕЙТРОНІВ ЯДРАМИ ⁴⁰Са ПРИ ЕНЕРГІЇ 56 МеВ

У рамках методу деформованих хвиль розвинуто підхід щодо розрахунків амплітуди розщеплення дейтроноподібної частинки в полі важкого ядра-мішені при надбар'єрних енергіях. Запропонований підхід ґрунтується на наближеному розв'язку рівняння Шредінгера і може бути використаний при розрахунках амплітуд інших різноманітних ядерних реакцій. Розвинуто метод врахування ненульового радіуса взаємодії складових дейтроноподібної частинки та проведено порівняння розрахованих перерізів реакції розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са з наявними експериментальними даними. Показано, що врахування внутрішньої структури дейтрона помітно впливає на поведінку розрахованих характеристик реакції розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за надбар'єрних енергій.

Ключові слова: метод деформованих хвиль, реакція розщеплення, потенціал взаємодії, надбар'єрні енергії.

1. Вступ

Реакції взаємодії слабкозв'язаних частинок з важкими ядрами-мішенями широко досліджуються в ядерній фізиці [1 - 3]. Однією з таких реакцій є реакція розщеплення дейтронів різноманітними атомними ядрами, для якої в даний час існує достатня кількість експериментальних даних щодо диференціальних перерізів у широкій області енергій та кутів вильоту продуктів реакції.

Інтерпретація цих даних у рамках існуючих теоретичних підходів (метод деформованих хвиль [4 - 7], адіабатичний [8] та дифракційний підходи [9], метод зв'язаних каналів [10] та ін.) показала, що якість опису експериментальних даних суттєво залежить від кінематичних умов реакції, наприклад, енергії налітаючих частинок, кутів реєстрації продуктів вильоту та ін. За підбар'єрних енергій, коли розщеплення дейтрона відбувається в кулонівському полі, а потім продукти розщеплення взаємодіють з ядром-мішенню, перерізи реакції розщеплення добре описуються вищезгаданими моделями, зокрема методом деформованих хвиль [7]. За надбар'єрних енергій, коли кути вильоту протона і нейтрона знаходяться по один бік пучка, узгодження значно погіршується, а при кутах вильоту, близьких до нуля, розраховані перерізи розвалу перевищують експериментальні дані приблизно у два рази [1].

У даній роботі в рамках методу деформованих хвиль виконано розрахунки перерізів реакції розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 МеВ. При виконанні розрахунків ядро ⁴⁰Са вважалось нескінченно важким, а реакція розщеплення розглядалась як переважно пружна.

Використаний теоретичний підхід грунтувався на наближеному розв'язку рівняння Шредінгера.

При виконанні розрахунків використовувалось наближення нульового радіуса [6], а також підхід, в якому враховувалась внутрішня структура налітаючого дейтрона. У розділі 2 наведено використаний теоретичний підхід, а в розділі 3 представлено отримані результати та їх обговорення.

2. Теоретичний підхід

Гамільтоніан взаємодії дейтрона з ядроммішенню має вигляд

$$\hat{H} = \hat{K} + V_{pt}(\mathbf{r}_{pt}) + V_{nt}(\mathbf{r}_{nt}) + V_{np}(\mathbf{r}_{np}), \qquad (1)$$

де $V_{nt}(\mathbf{r}_{nt})$ і $V_{pt}(\mathbf{r}_{pt})$ – потенціали взаємодії нейтрона і протона з ядром-мішенню; $V_{np}(\mathbf{r}_{np})$ – потенціал взаємодії між нейтроном і протоном; \hat{K} – оператор кінетичної енергії, який у наближенні нескінченно важкого ядра-мішені визначається абсолютними значеннями хвильових векторів \mathbf{k}_p і \mathbf{k}_n відповідних частинок.

Використовуючи підхід, запропонований у роботах [4, 7], гамільтоніан (1) розкладемо на суму гамільтоніанів вхідного та вихідного каналів $H_i(H_f)$ з функціями власного стану $\psi_i(\psi_f)$

і збурюючого потенціалу $V_i(V_f)$.

У результаті маємо

$$H_{i} = \hat{K} + V_{dt}(\mathbf{R}) + V_{np}(\mathbf{r}),$$

$$V_{i} = V_{pt}(\mathbf{r}_{pt}) + V_{nt}(\mathbf{r}_{nt}) - V_{dt}(\mathbf{R}),$$

$$\psi_{i}^{(+)} = \chi_{dt}^{(+)}(\mathbf{R})\varphi_{0}(\mathbf{r}_{pn}),$$
(2)

© О. В. Бабак, В. П. Михайлюк, 2019

$$H_{f} = \hat{K} + V_{pt}(\mathbf{r}_{pt}) + V_{nt}(\mathbf{r}_{nt}),$$

$$V_{f} = V_{pt}(\mathbf{r}_{pt}) + V_{nt}(\mathbf{r}_{nt}),$$

$$\psi_{f}^{(-)} = \chi_{pt}^{(-)}(\mathbf{r}_{p})\chi_{nt}^{(-)}(\mathbf{r}_{n}),$$
(3)

де $V_{dt}(\mathbf{R})$ – оптичний потенціал взаємодії дейтрона з ядром-мішенню, $\mathbf{R} = (\mathbf{r}_p + \mathbf{r}_n)/2$, $\mathbf{r} = \mathbf{r}_p - \mathbf{r}_n$, $\chi_{dt}^{(+)}$, $\chi_{pt}^{(-)}$ і $\chi_{nt}^{(-)}$ – розбіжні (+) та збіжні (-) деформовані хвильові функції, що описують рух дейтрона, протона і нейтрона в полі ядра-мішені, а $\varphi_0(r)$ – хвильова функція основного стану дейтрона.

При виконанні подальших розрахунків опти-

чні потенціали V_{ji} , j = p, n, d обирались у формі Вудса - Саксона

$$V_{ji}(r) = -V_R f(r_R, a_R; r) - iW_V f(r_m, a_m; r) + i4a_m W_D \frac{\partial}{\partial r} f(r_m, a_m; r) + V_{Coulomb}, \qquad (4)$$

де
$$f(r_m, a_m; r) = \left[1 + \exp\left(\frac{r - r_m A^{1/3}}{a_m}\right)\right].$$

. .

Отримані з порівняння експериментальних даних по пружному розсіянню дейтронів ядрами ⁴⁰Са [11 - 13] параметри оптичних потенціалів наведено в таблиці, в якій *E* – енергія налітаючої частинки.

Налітаюча частинка	V_R , MeB	<i>r</i> _{<i>R</i>} , фм	<i>а</i> _{<i>R</i>} , фм	<i>W</i> _V , фм	<i>W</i> _D , фм	<i>r</i> _m , фм	<i>а_m</i> , фм	Літ.
<i>d</i> , набір 1	75,47	1,20	0,769	2,452	9,775	1,32	0,783	[11]
<i>d</i> , набір 2	94,19	1,16	0,810	8,08	9,43	1,27	0,631	[12]
p	56,34 – 0,32 <i>E</i>	1,17	0,75	-2,7+0,22E	11,8-0,25E	1,32	0,51	[13]
n	56,34 – 0,32 <i>E</i>	1,17	0,75	-1,6+0,22E	13,0 – 0,25 <i>E</i>	1,26	0,58	[13]

Параметри оптичного потенціалу

Амплітуда переходу для такого процесу дорівнює

$$T = \left\langle \chi_{pt}^{(-)} \left(\mathbf{r}_{p} \right) \chi_{nt}^{(-)} \left(\mathbf{r}_{n} \right) \middle| V_{np} \left(r \right) \middle| \psi_{d}^{(+)} \right\rangle.$$
(5)

Сутність наближення викривлених хвиль полягає в тому, що хвильова функція $\psi_d^{(+)}$ може бути представлена у вигляді $\psi_d^{(+)} = \chi_{dt}^{(+)}(\mathbf{R})\phi_0(r)$ [4, 6]. У такому підході, у нульовому порядку по збуренню V_i , амплітуда переходу (5) дорівнює

$$T = \left\langle \chi_{pt}^{(-)} \left(\mathbf{r}_{p} \right) \chi_{nt}^{(-)} \left(\mathbf{r}_{n} \right) \middle| V_{np} \left(r \right) \middle| \chi_{dt}^{(+)} \left(\mathbf{R} \right) \varphi_{0} \left(r \right) \right\rangle.$$
(6)

Видно, що поведінка амплітуди переходу (6) в основному визначається вибором явного виду потенціалу взаємодії між нейтроном і протоном $V_{np}(\mathbf{r}_{np})$, а також видом хвильової функції основного стану дейтрона $\varphi_0(r)$.

У даній роботі хвильова функція $\phi_0(r)$ та потенціал $V_{np}(\mathbf{r}_{np})$ обирались у Хюльтенівській формі

$$V_{np}(r) = -\frac{\hbar^2}{2M} \mu(\mu + 2\alpha) \frac{e^{-\mu r}}{1 - e^{-\mu r}},$$
 (7)

$$\mu = 5,39\alpha, \ \alpha = 0,22\,\varphi M^{-1}.$$
 (8)

У наближенні нульового радіуса налітаючого дейтрона маємо

$$V_{np}(r)\phi_0(r) \approx \delta(\vec{r})D_0,$$
$$D_0 = \int V_{np}(r)\phi_0(r)d\mathbf{r} \approx -124 \,\mathrm{MeB} \cdot \phi \mathrm{M}^{3/2}, \quad (9)$$

а амплітуда переходу (5) дорівнює

$$T = D_0 \left\langle \chi_p^{(-)}(\mathbf{R}) \chi_n^{(-)}(\mathbf{R}) \middle| \chi_d^{(+)}(\mathbf{R}) \right\rangle.$$
(10)

Зазначимо, що розглядаючи поле ядра-мішені лише кулонівським, інтеграл (10) можна отримати в аналітичному вигляді [3]. При одночасному врахуванні ядерної та кулонівської взаємодії амплітуду переходу (10) в аналітичному вигляді отримати доволі складно і тому при розрахунках необхідно використовувати наближені методи.

У даній роботі для амплітуди переходу використовувався підхід, в якому функції, що входять у підінтегральні вирази (10), розкладаються в ряд по сферичних гармоніках. У такому підході амплітуда переходу може бути представлена у вигляді

$$T = D_0 (4\pi)^2 \times$$

$$\times \sum_{l_{d},l_{p},l_{n}=0}^{\infty} i^{l_{d}+l_{p}+l_{n}} e^{i\sigma_{l_{d}}+i\sigma_{l_{p}}} \begin{pmatrix} l_{d} & l_{p} & l_{n} \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} Y_{l_{d}}^{l_{n}l_{p}} \left(\boldsymbol{k}_{p},\boldsymbol{k}_{n}\right) R_{l_{d}l_{p}l_{n}},$$
(11)

де σ_{l_d} і σ_{l_p} – кулонівські фази дейтрона і протона; $Y_{l_d}^{l_l l_p} \left(\boldsymbol{k}_p, \boldsymbol{k}_n \right)$ – скалярна триполярна гармоніка по сферичних функціях протона, нейтрона і дейтрона [14]; $R_{l_d l_p l_n}$ – інтеграл по радіальних хвильових функціях, які було отримано з використанням оптичного потенціалу (4)

$$R_{l_{d}l_{p}l_{n}} = \frac{1}{k_{d}k_{p}k_{n}} \int_{0}^{\infty} dR \frac{\chi_{l_{d}}(k_{d},R)\chi_{l_{n}}(k_{n},R)\chi_{l_{p}}(k_{p},R)}{R}.$$
(12)

Зважаючи на те, що підінтегральна функція пропорційна 1/R, інтеграл (12) має асимптотичну збіжність.

Для обчислення даного інтегралу використовувався алгоритм, представлений у роботі [15]. Функції χ_l розраховувались чисельно від нуля до границі дії ядерного потенціалу R_0 , а радіальні хвильові функції за межами ядерного поля мішені представлялись у вигляді

$$\chi_{l_j}(k_j, R) = \frac{i}{2} \Big(H_{l_j}^+(\eta_j, k_j R) - S_{l_j} H_{l_j}^-(\eta_j, k_j R) \Big),$$

$$j = n, p, d,$$
(13)

де S_{l_j} – матричні елементи реакції пружного розсіяння; η_i – кулонівський параметр;

 $H_{l_j}^{\pm}(\eta, k_j R)$ – комбінації іррегулярних та регулярних кулонівських функцій

$$H_{l_j}^{\pm}(\eta_j, k_j R) = G_{l_j}(\eta_j, k_j R) \pm i F_{l_j}(\eta_j, k_j R) , \quad (14)$$

що мають асимптотичну поведінку

$$H_{l_j}^{\pm}(\eta_j, k_j R) \to e^{\pm i(k_j R - \eta_j \ln 2k_j R - l_j \pi/2 + \sigma_{l_j})}, \quad (15)$$

де $\sigma_{l_j} = \arg \Gamma(l_j + 1 + i\eta_j)$ – кулонівська фаза.

З кінематичних умов очевидно, що $k_d > k_p + k_n$ (k_d – абсолютне значення хвильового вектора дейтрона). Це дозволяє розбити підінтегральну функцію у формулі (11) на дві складові з множниками $e^{i(k_d-k_p-k_n)R}$ та $e^{-i(k_d-k_p-k_n)R}$ відповідно. Послуговуючись інтегральною теоремою Коші, інтегрування за межами радіуса ядерних сил проводилось по комплексному шляху $R = R_0 \pm ix$, $x \in [0, \infty)$, що призводить до експоненціальної збіжності розрахунків.

Для збіжності суми по індексах l_d , l_p і l_n введемо чисто кулонівський радіальний інтеграл $R_{l_d l_p l_n}^{pC}$. Тоді амплітуду переходу (11) можна представити у вигляді

$$T = T_{pC} + D_0 \left(4\pi\right)^2 \sum_{l_d, l_p, l_n=0}^{\infty} i^{l_d+l_p+l_n} e^{i\sigma_{l_d}+i\sigma_{l_p}} \begin{pmatrix} l_d & l_p & l_n \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} Y_{l_d}^{l_n l_p} \left(\boldsymbol{k}_p, \boldsymbol{k}_n\right) \left(\boldsymbol{R}_{l_d l_p l_n} - \boldsymbol{R}_{l_d l_p l_n}^{pC}\right),$$
(16)

де T_{pC} – амплітуда переходу з урахуванням лише кулонівської взаємодії [6].

3. Результати розрахунків та обговорення

Представлений підхід дозволяє розрахувати диференціальний переріз [16] реакції розщеплення дейтрона ядром

$$\frac{d^{3}\sigma}{d\theta_{n}d\theta_{p}dE_{p}} = \frac{1}{\left(2\pi\right)^{5}\hbar^{8}}\left|T\right|^{2}\frac{m_{d}m_{p}m_{n}k_{p}k_{n}}{k_{d}},\qquad(17)$$

де m_d , m_p і m_n – маса дейтрона, протона та нейтрона, а амплітуда переходу при подальших розрахунках визначалась формулою (16).

На рис. 1 суцільною кривою представлено результати розрахунків, виконаних у наближенні нульового радіуса дейтрона та з урахуванням лише кулонівської взаємодії. Пунктирна та штрих-пунктирна криві на даному рисунку розраховані з урахуванням ядерної взаємодії. При виконанні таких розрахунків використовувались

Рис. 1. Диференціальний переріз розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 МеВ. Експериментальні дані взято з робіт [1, 2].

оптичні потенціали з параметрами, наведеними в таблиці (пунктир – набір 1, штрих-пунктир – набір 2 для d^{-40} Са розсіяння). З рисунка видно, що розрахунки, виконані з урахуванням лише кулонівської взаємодії дозволяють описати переріз реакції розщеплення в області енергій $E_p \ge 27$ MeB $(E_p \ge E_n)$. В області енергій, де $E_p < E_n$, спостерігається суттєве завищення в поведінці розрахованих перерізів по відношенню до наявних експериментальних даних. Зазначимо, що наведені результати розрахунків узгоджуються з результатами, отриманими в роботах [1, 8].

З рис. 1 також видно, що врахування при розрахунках ядерного оптичного потенціалу призводить до суттєвого завищення перерізів у порівнянні як з експериментальними даними, так і з розрахунками, виконаними лише з урахуванням кулонівської взаємодії. Такий значний вплив ядерної взаємодії на поведінку перерізів реакції розщеплення викликає подив і може бути пов'язаним в першу чергу з використаними в моделі оптичними потенціалами.

Дійсно, у представленому підході було використано оптичні потенціали з параметрами, отриманими з порівняння експериментальних даних по пружному розсіянню дейтронів ядрами ⁴⁰Са [11 - 13] на великі кути ($\theta > 20^{\circ}$), у той час як реакція розщеплення дейтрона за енергії 56 МеВ проходить переважно з вильотом продуктів реакції під малими кутами. За таких умов реакція розщеплення являється в основному периферійною і визначається переважно кулонівською взаємодією. У той же час слід зазначити, що в області енергій менших за 56 МеВ, поведінка перерізу пружного розсіяння дейтронів украй чутлива до параметрів ядерного оптичного потенціалу і використання інших модельних оптичних потенціалів дозволяє доволі добре описати [17] наявні експериментальні дані з пружного розсіяння.

У даній роботі при розрахунках диференціальних перерізів реакції розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са використовувались модельні наближення для оптичних потенціалів: модель згортки по функціях основного стану дейтрона у формі Хюльтена (M3) та модель точкового дейтрона, який складається з незв'язаної *n-p* пари (МНП).

Оптичний потенціал в МЗ та МНП моделях визначається формулами [18]

$$V_d(\mathbf{R}) = \left\langle \phi_0(r) \middle| V_p(\mathbf{r_p}) + V_n(\mathbf{r_n}) \middle| \phi_0(r) \right\rangle, \qquad (18)$$

$$V_d(\mathbf{R}) = V_p(\mathbf{R}) + V_n(\mathbf{R}).$$
(19)

Результати розрахунків з використанням таких потенціалів представлено на рис. 2.

Рис. 2. Диференціальний переріз розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 МеВ. Експериментальні дані взято з робіт [1, 2]. Суцільна крива розрахована з використанням потенціалу у формі (18), штрихова крива – з потенціалом у формі (19).

З рисунка видно, що використання в представленому підході оптичного потенціалу (18) дозволяє дещо краще узгодити виконані розрахунки з наявними експериментальними даними в області енергій $E_p < E_n$, однак в області енергій $E_p \ge E_n$ суттєвих змін у поведінці розрахованого перерізу не спостерігається. Аналогічно з рисунка видно, що використання в представленому підході оптичного потенціалу у формі (19) також не дозволяє узгодити виконані розрахунки з наявними експериментальними даними в області енергій, що розглядається.

Наведені на рис. 1 та 2 результати свідчать про те, що без урахування внутрішньої структури налітаючого дейтрона описати наявні експериментальні дані доволі складно. Для врахування внутрішньої структури налітаючого дейтрона (див., наприклад, [6]) може бути використано наближення

$$\chi_p^{(-)}(\mathbf{r}_p)\chi_n^{(-)}(\mathbf{r}_n) \approx \chi_p^{(-)}(\mathbf{R})\chi_n^{(-)}(\mathbf{R})e^{-ik_n\mathbf{r}/2}.$$
 (20)

У такому підході вважається, що розщеплення дейтрона в полі ядра-мішені в основному відбувається за рахунок кулонівської взаємодії протона з ядром, а нейтрон при цьому рухається вільно з відносним імпульсом $k_n/2$. Тоді, підставляючи формулу (20) у формулу (6), отримуємо

$$T \approx \left\langle \chi_{p}^{(-)}(\boldsymbol{k}_{p}, \mathbf{R}) \chi_{n}^{(-)}(\boldsymbol{k}_{n}, \mathbf{R}) \middle| \chi_{d}^{(+)}(\boldsymbol{k}_{d}, \mathbf{R}) \right\rangle \left\langle e^{i\boldsymbol{k}_{n}\mathbf{r}/2} \middle| V_{np}(r) \varphi_{0}(r) \right\rangle = \\ = \left\langle \chi_{p}^{(-)}(\boldsymbol{k}_{p}, \mathbf{R}) \chi_{n}^{(-)}(\boldsymbol{k}_{n}, \mathbf{R}) \middle| \chi_{d}^{(+)}(\boldsymbol{k}_{d}, \mathbf{R}) \right\rangle \frac{\beta^{2}}{\beta^{2} + k_{n}^{2}/4} D_{0},$$
(21)

де $\beta = \mu + \alpha = 1,4 \, \phi M^{-1}$.

Результати таких розрахунків представлено на рис. 3. Суцільна та штрихова криві на даному рисунку розраховані з використанням оптичного потенціалу $d - {}^{40}$ Са розсіяння з параметрами, наведеними в таблиці (суцільна крива – набір 1, штрих-пунктир – набір 2).

Рис. 3. Диференціальний переріз розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 МеВ. Експериментальні дані взято з робіт [1, 2].

З рисунка видно, що запропонований підхід дозволяє доволі добре описати наявні експериментальні дані з розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 MeB.

4. Висновки

Метод деформованих хвиль застосовано для розрахунків амплітуди розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са за енергії 56 МеВ. У запропонованому підході виконано розрахунки з використанням модельних наближень: модель точкового дейтрона, модель згортки по функціях основного стану дейтрона та модель, в якій емпірично враховувалася внутрішня структура налітаючого дейтрона. Проведено порівняння розрахованих перерізів реакції розщеплення дейтронів ядрами ⁴⁰Са з наявними експериментальними даними та показано, що врахування внутрішньої структури дейтрона помітно впливає на поведінку розрахованих характеристик реакції розщеплення за надбар'єрних енергій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / REFERENCES

- 1. S. Ishida et al. Mechanism of the forward-angle (*d*, *pn*) reaction at intermediate energies. Phys. Rev. C 58 (1998) 2180.
- 2. H. Okamura, S. Hatori et al. Strong evidence of the Coulomb breakup of the deuteron at 56 MeV. Phys. Lett. B 325 (1994) 308.
- Yuen Sim Neoh et al. Microscopic effective reaction theory for deuteron-induced reactions. Phys. Rev. C 94 (2016) 044619.
- 4. A. Nordsieck. Reduction of an integral in the theory of Bremsstrahlung. Phys. Rev. 93 (1954) 785.
- 5. K.R. Greider, L.R. Dodd. Divergence of the distorted-wave Born series for rearrangement scattering. Phys. Rev. 146 (1966) 671.
- G. Baur, D. Trautmann. The break-up of the deuteron and stripping to unbound states. Nucl. Phys. A 191 (1972) 321.
- J. Lang, L. Jarczyk, R. Muller. Deuteron break-up in the field of the nucleus. Nucl. Phys. A 204 (1973) 97.
- J.A. Tostevin, S. Rugmai, R.C. Johnson. Coulomb dissociation of light nuclei. Phys. Rev. C 57 (1998) 3225.
- Yu.A. Berezhnoy, V.Yu. Korda. Deuteron structure and diffractive deuteron-nucleus interaction. Int. J. Mod. Phys. E 149 (1994) 3.

- C.A. Bertulani, L.F. Canto, M.S. Hussein. A coupled-channels study of ¹¹Be Coulomb excitation. Phys. Lett. B 353 (1995) 413.
- 11. N. Matsuoka. Optical model and folding model potentials for elastic scattering of 56 MeV polarized deuterons. Nucl. Phys. A 455 (1986) 413.
- 12. R.C. Johnson, P.J.R. Soper. Contribution of deuteron breakup channels to deuteron stripping and elastic scattering. Phys. Rev. C 1 (1970) 976.
- 13. F.D. Becchetti, G.W. Greenless. Nucleon-nucleus optical-model parameters, A > 40, E < 50 MeV. Phys. Rev. 182 (1969) 1190.
- Д.А. Варшалович, А.Н. Москалев, В.К. Херсонский. Квантовая теория углового момента (Ленинград: Наука, 1975) 439 с. / D.A. Varshalovich, A.N. Moskalev, V.K. Khersonsky. The Quantum Theory of Angular Momentum (Leningrad: Nauka, 1975) 439 p. (Rus)
- 15. C.M. Vincent, H.T. Fortune. New method for distorted-wave analysis of stripping to unbound states. Phys. Rev. C 2 (1970) 782.
- F. Rybicki, N. Austern. Distorted-wave theory of deuteron breakup. Phys. Rev. C 6 (1972) 1525.
- О.В. Бабак, В.П. Вербицький, О.Д. Григоренко. Потенціали ядерної взаємодії дейтронів з важкими ядрами в моделі однократної згортки.

Ядерна фізика та енергетика 14(3) (2013) 247 / O.V. Babak, V.P. Verbytskyi, O.D. Grygorenko. Deuteron nuclear interaction potential with heavy nuclei in a single folding model. Yaderna Fizyka ta Energetyka (Nucl. Phys. At. Energy) 14(3) (2013) 247. (Ukr)

18. Y. Nishida. Elastic Scattering of Deuterons by Heavy Nuclei. Progr. Theor. Phys. 19 (1958) 389.

А. В. Бабак*, В. П. Михайлюк

Институт ядерных исследований НАН Украины, Киев, Украина

*Ответственный автор: avbabak@gmail.com

РАСЩЕПЛЕНИЕ ДЕЙТРОНОВ ЯДРАМИ ⁴⁰Са ПРИ ЭНЕРГИИ 56 МэВ

В рамках метода деформированных волн развит подход для расчета амплитуды расщепления дейтроноподобной частицы в поле тяжелого ядра-мишени при надбарьерных энергиях. Предложенный подход основан на приближенном решении уравнения Шредингера и может быть использован при расчетах амплитуд других различных ядерных реакций. Развит метод учета ненулевого радиуса взаимодействия составляющих дейтроноподобной частицы и проведено сравнение рассчитанных сечений реакции расщепления дейтронов ядрами ⁴⁰Са с имеющимися экспериментальными данными. Показано, что учет внутренней структуры дейтрона заметно влияет на поведение рассчитанных характеристик реакции расщепления в области надбарьерных энергий.

Ключевые слова: метод искаженных волн, реакция расщепления, потенциал взаимодействия, надбарьерные энергии.

O. V. Babak*, V. P. Mikhailyuk

Institute for Nuclear Research, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

*Corresponding author: avbabak@gmail.com

DEUTERON BREAK-UP BY ⁴⁰Ca NUCLEI AT 56 MeV ENERGY

In the framework of the distorted-wave approximation, an approach for calculating the amplitude of the deuteronlike particle break-up in the field of a heavy target nucleus at over-barrier energies is developed. The proposed approach is based on the approximate solution of the Schrödinger equation and can be used in calculating the amplitudes for other nuclear reactions. A method for accounting the nonzero interaction radius of the deuteron-like particle components has been also developed and the comparison of the calculated and measured deuteron break-up cross sections by ⁴⁰Ca nuclei is made. It was shown that taking into account the internal structure of the deuteron significantly affects the behavior of the calculated observables.

Keywords: distorted-wave approximation, break-up reactions, interaction potential, over-barrier energies.

Надійшла 12.08.2019 Received 12.08.2019